

14.01.2026

50/00.01.06/202614.01.2026

Enerke Oy/Esa Turunen
Hietalantie 14
80710 Lehmo

Viite Lausuntopyyntö, 15.12.2025

Asia LIPERI, lausunto Pohjois-Karjalan Sähkö Oy:n sähköverkon saneeraushankkeesta Viinirannan alueella

Enerke Oy pyytää Pohjois-Karjalan alueellisen vastuumuseon lausuntoa Pohjois-Karjalan sähkö Oy:n sähköverkon saneeraushankkeesta Viinirannan alueella. Hankkeen tavoitteena on purkaa alueella sijaitsevia sähköverkon ilmajohtoja ja korvat ne pääosin teiden varteen asennettavalla 0,4kV maakaapelilla. Lisäksi alueelle rakennetaan uusia jakokaappeja ja puistomuuntamoita.

Lausuntopyyntö on lähetetty, sillä hanketta koskevalla alueella sijaitsee useita muinaismuistolain (295/1963) rauhoittamia kiinteitä muinaisjäännöksiä, jotka sijoittuvat joko osin tai kokonaisuudessaan maankäyttöä koskevilla alueilla. Laajinta hanketta koskettava muinaisjäänнос on tunnuksella 426010003 Museoviraton ylläpitämään muinaisjäänносrekisteriin kirjattu **Karpalosuo**. Kyseessä on kivikautinen asuinpaikka, joka on paikannettu maastossa Liperin pitäjän muinaisjäänносinventoinnissa vuonna 1964. Asuinpaikasta kertovat löydöt on havaittu Karpalosuo ja Harjulan talojen luota ja niistä itään metsäautotien pinnasta sekä laikutusjäljistä ja alueelle myöhemmissä tutkimuksissa kaivetuista koekuopista. Löytöjen ohella alueella on nähtävissä ainakin kaksi selvää asumuspainannetta.

Karpalosuo kivikautisen asuinpaikan ohella ilmajohtojen purkaminen ja/tai maakaapelin asentaminen kohdistuvat myös ainakin kivikautisiin asuinpaikkoihin **Ristonkangas 1** (426010006), **Ristonkangas 3** (426010012), **Ristonkangas 5** (426010014) sekä **Ristonkangas 13** (426010034), joista kaikista on löytöjen ohella havaittu myös kivikautisesta toiminnasta kertovia asumuspainanteita. Lisäksi alueelta on mahdollista löytää aikaisemmin tuntemattomia muinaisjäännöksiä ja muita arkeologisen kulttuuriperinnön kohteita kivikaudelta historialliselle ajalle. Lisätietoa alueen arkeologisen kulttuuriperinnön kohteista, niiden sijainnista ja laajuudesta on luettavissa osoitteessa <https://www.kyppi.fi/palveluikkuna/mjreki/>.

Muinaismuistolaki kieltää kaikenlaisen kiinteisiin muinaisjäänноksiin kajoamisen, niiden kaivamisen, peittämisen ja muuttamisen. Lisäksi muinaismuistolaki rauhoittaa automaattisesti ja ilman erillisiä viranomaistoimia myös kaikki ennestään tuntemattomat muinaisjäänнөkset ja niiden osat. Hankkeen voidaan nyky muodossaan katsoa vaarantavan ja vahingoittavan alueen arkeologista kulttuuriperintöä, mutta tarkkoja vaikutuksia ei ole mahdollista arvioida viimeisten inventointitietojen ollessa vuodelta 2002.

Tämän vuoksi museo edellyttää, että ennen työn aloittamista on suunnitellulla alueella suoritettava arkeologinen tarkkuusinventointi, jonka yhteydessä maakaapelireitit sekä muut laajempaa maankäyttöä koskevat alueet tutkitaan koekuopin tai -ojin arkeologisen kulttuuriperinnön löytymisen kannalta

potentiaalisten alueiden osalta. Tarkkuusinventoinnin tulee tarjota ajankohtainen kuva hankealueella sijaitsevista kiinteistä muinaisjäänöksistä sekä niiden laajuudesta koskien niin ennestään tuntemattomia kuin jo muinaisjäänösrekisteriin vietyjä kohteita.

Selvityksen suorittaa arkeologin koulutuksen saanut konsultti, joka anoo Museovirastolta tarvittavan tutkimusluvan ja laatii tutkimustuloksista raportin. Raportin kattavuuden arvioi Pohjois-Karjalan alueellinen vastuumuseo. Museon on mahdollista ottaa tarkempaa kantaa hankkeen vaikutuksista arkeologiselle kulttuuriperinnölle vasta, kun sillä on käytössään selvityksestä laadittu raportti. Lista arkeologisia kenttäpalveluita tarjoavista konsulteista löytyy osoitteesta <https://www.museovirasto.fi/fi/kulttuuriymparisto/arkeologinen-kulttuuriperinto/arkeologisen-kulttuuriperinnon-tutkimus/arkeologisten-kenttatoiden-tilaaminen>.

Pohjois-Karjalan alueellisen vastuumuseon, Enerke Oy:n sekä hankkeeseen valitun arkeologikonsultin on hyvä järjestää neuvottelu, jossa keskustellaan tarkemmin tarkkuusinventoinnin suunnittelusta ja toteuttamisesta sekä muista arkeologiseen kulttuuriperintöön liittyvistä mahdollisista kysymyksistä.

Yhteyshenkilönne Pohjois-Karjalan alueellisessa vastuumuseossa on arkeologi Ville Hakamäki (ville.hakamaki@joensuu.fi, puh. 0503018302).

Museonjohtaja

Tarja Raninen-Siiskonen

Arkeologi

Ville Hakamäki

Asiakirja on allekirjoitettu sähköisesti asianhallintajärjestelmässä. Allekirjoituksen oikeellisuuden voi todentaa kirjaamossa.

JAKELU

Museovirasto
Pohjois-Karjalan maakuntaliitto
Itä-Suomen elinvoimakeskus